BTVN: TRI THỨC NGỮ VĂN – XUÂN TÓC ĐỎ CỨU QUỐC – ĐỀ 2
CHUYÊN ĐỀ: KHẢ NĂNG LỚN LAO CỦA TIỂU THUYẾT
MÔN: NGỮ VĂN 12
BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN TUYENSINH247.COM

MỤC TIÊU

✓ *Vận dụng kiến thức đã học để thực hiện các yêu cầu phía dưới.*

Câu 1: (ID: 849778) Sự kiện nào được xem là tình huống quan trọng nhất trong đoạn trích Xuân Tóc Đỏ cứu quốc?

A. Việc Xuân Tóc Đỏ được chọn thi đấu thay hai tay quần vợt Hải, Thụ

B. Diễn biến kịch tính và phi lí của ván quần với quán quân Xiêm

C. Màn hùng biện của Xuân Tóc Đỏ sau trận thua

D. Sự chuẩn bị rầm rộ của làng thể thao cho cuộc thi đấu

Câu 2: (ID: 849779) Trong ván quần quyết định, hành động của Xuân Tóc Đỏ thể hiện rõ điều gì?

A. Tinh thần thi đấu thể thao cao thượng

B. Sự bất lực trước đối thủ mạnh

C. Nỗ lực giữ danh dự cho Tổ quốc

D. Sự cố tình thua theo sự sắp đặt của các thế lực

Câu 3: (ID: 849780) Ngôn ngữ trong bài diễn thuyết của Xuân Tóc Đỏ chủ yếu có tác dụng gì?

A. Truyền cảm hứng yêu nước chân chính

B. Đánh tráo khái niệm, biến hành động hèn hạ thành cao cả

C. Thể hiện trình độ học vấn uyên thâm của nhân vật

D. Phản ánh tâm lí tự ti của tầng lớp dưới

Câu 4: (ID: 849781) Phản ứng trái ngược của quần chúng đối với Xuân Tóc Đỏ sau trận đấu chủ yếu nhằm làm nổi bật điều gì?

A. Sự đa dạng trong nhận thức xã hội

B. Tinh thần dân chủ của quần chúng

C. Tâm lí đám đông dễ bị dẫn dắt và thôi miên

D. Trình độ văn hóa cao của xã hội đương thời

Câu 5: (ID: 849782) Qua đoạn trích Xuân Tóc Đỏ cứu quốc, nhận định nào sau đây phù hợp nhất với phong cách hiện thực trào phúng của Vũ Trọng Phụng?

A. Phản ánh hiện thực bằng cái nhìn cảm thông, lãng mạn

B. Xây dựng hình tượng anh hùng mang tính lí tưởng hóa

C. Tái hiện xã hội bằng giọng điệu khách quan, trung tính

D. Phơi bày hiện thực bằng tiếng cười chua chát, phóng đại và mỉa mai

Câu 6 (ID: 689568 - TH). Tính chất trào phúng được Vũ Trọng Phụng thể hiện qua những phương diện nào? Phân tích những phương diện đó để làm sáng tỏ nghệ thuật trào phúng của tác giả thông qua tác phẩm Xuân Tóc Đỏ cứu quốc.

Câu 7 (ID: 689569 - VDC). So sánh tính chất trào phúng trong đoạn trích *Xuân Tóc Đỏ cứu quốc* với bài thơ *Hội Tây* của Nguyễn Khuyến:

Kìa hội thăng bình tiếng pháo reo:
Bao nhiêu cờ kéo với đèn treo.
Bà quan tênh nghếch xem bơi trải,
Thằng bé lom khom nghé hát chèo.
Cậy sức cây đu nhiều chị nhún,
Tham tiền cột mỡ lắm anh leo.
Khen ai khéo vẽ trò vui thế,
Vui thế bao nhiêu nhục bấy nhiêu!

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN TUYENSINH247.COM

Câu 1 (NB):

Phương pháp: Xác định sự kiện giữ vai trò trung tâm trong việc bộc lộ bản chất xã hội và tư tưởng trào phúng của tác phẩm.

Cách giải:

- C đúng: Bài giảng khẳng định màn hùng biện là tình huống then chốt, phơi bày xã hội toàn lừa bịp, nơi kẻ xảo trá được tung hô như anh hùng.
- A, B, D: Chỉ là các khâu dẫn dắt cốt truyện, chưa trực tiếp bộc lộ bản chất xã hội trào phúng.

Đáp án: C

Câu 2 (TH):

Phương pháp:

Đối chiếu hành động của nhân vật với bối cảnh chính trị – xã hội trong đoạn trích.

Cách giải:

- D đúng: Xuân đánh uể oải, cố tình thua để phục vụ "chủ trương hòa bình" của chính quyền.
- A, C: Là lớp ngôn từ ngụy biện sau đó, không phản ánh đúng bản chất hành động.
- B: Không phù hợp vì sự thua cuộc mang tính chủ ý.

Đáp án: D

Câu 3 (TH):

Phương pháp:

Phân tích chức năng ngôn ngữ gắn với tính cách và vai trò trào phúng của nhân vật.

Cách giải:

- B đúng: Ngôn ngữ hoa mĩ, trịch thượng dùng để ngụy biện, che đậy sự xảo trá của cá nhân và chính quyền.
- A, C: Là ảo tưởng do đám đông và diễn ngôn tạo ra.
- D: Không phù hợp với thái độ ngạo nghễ, lố bịch của Xuân.

Đáp án: B

Câu 4 (TH):

Phương pháp:

Xem xét mối quan hệ giữa hành vi tập thể và dụng ý phê phán của tác giả.

Cách giải:

- C đúng: Quần chúng lúc thì giận dữ, lúc lại tung hô mù quáng → bị thao túng bởi ngôn từ và quyền lực.
- A, B, D: Không phản ánh đúng tính chất "lên đồng", phi lí của đám đông.

Đáp án: C

Câu 5 (TH):

Phương pháp:

Khái quát đặc điểm phong cách từ hệ thống chi tiết, giọng điệu và hình tượng.

Cách giải:

- D đúng: Tác phẩm sử dụng cường điệu, nghịch ngữ, mỉa mai để vạch trần xã hội giả dối, đảo lộn giá trị.

- A, B: Trái với tinh thần phê phán quyết liệt của tác giả.

- C: Không phù hợp vì giọng điệu trào phúng rất rõ nét.

Đáp án: D

Câu 6:

Phương pháp: Vận dụng kiến thức đã học trong phần tìm hiểu chung về tác phẩm Xuân tóc đỏ cứu quốc – Tiết 2.

Cách giải:

Nghệ thuật trào phúng được thể hiện qua ngôn ngữ và điểm nhìn:

- Ngôn ngữ trào phúng:

+ Ngôn ngữ Âu – Á lẫn lộn.

+ Nghịch ngữ: *Được thì chết! Chiến tranh; một bậc vĩ nhân nhũn nhặn;*

+ Nói mỉa: *chết một cách rất thể thao, nghĩa là tự tử dần bằng thuốc phiện; chính phủ Pháp ... chủ trương và cố duy trì nền hòa bình cho thế giới...; Với cái hùng biện của một người thổi loa cho hiệu thuốc lậu... Xuân Tóc Đỏ đã chinh phục quần chúng như một nhà chính trị đại tài...*

+ Cường điệu hóa: *thật là một tiếng sét, vì sự thua kém của tài tử Vọng Các là rõ rệt quá...*

- Điểm nhìn dịch chuyển:

+ Xa: Toàn cảnh trận đấu: quá trình chuẩn bị, diễn biến trận đấu, bài phát hùng biện của Xuân Tóc Đỏ.

+ Gần: Cận cảnh những "bí mật" phi lí: cuộc giao kèo giữa các quan chức, lời sắp đặt của ông bầu Văn Minh với Xuân Tóc Đỏ…

→ Bộc lộ bản chất hiện thực.

Câu 7:

Phương pháp: Vận dụng kiến thức đã học trong phần tìm hiểu chung về tác phẩm Xuân tóc đỏ cứu quốc – Tiết 2.

Cách giải:

Học sinh trình bày theo quan điểm và cảm nhận của bản thân, chú ý có lý giải hợp lý.

Gợi ý:

** Điểm giống nhau:*

- Đều sử dụng tiếng cười để châm biếm, tô đậm làm cho/ cái xấu trở nên kệch cỡm, phi lý từ đó nhận ra đó là cái xấu.

** Điểm khác biệt:*

+ Với Vũ Trọng Phụng: Sự trào phúng được thể hiện thông qua nhân vật, tình huống, điểm nhìn trần thuật,..

+ Với Nguyễn Khuyến: Sự trào phúng được thể hiện ở hình ảnh, nghệ thuật điệp, đối, láy,…